

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 11C/163/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816202100
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Vrbjar
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2017:7816202100.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudca JUDr. Peter Vrbjar, v právnej veci žalobcu K. A., narodeného XX. G. XXXX, bytom J. XXX, XXX XX J., právne zastúpený Mgr. Ivica Štiglitz, advokátka so sídlom Šafárikova č. 8, Rožňava proti žalovanej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom Pribinova č. 25, 811 25 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 582,- Eur.
- II. Konanie v časti 118,- Eur pre čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom zastavuje.
- III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 77 %.
- IV. Žalovaná je povinná zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 34,50 Eur.

odôvodnenie:

1. Žalobca v podanej žalobe uviedol, že so žalovanou uzavrel Zmluvu o úvere pod č. XXXXXXXXXX zo dňa 25. marca 2011 (ďalej aj ako „zmluva o úvere“), na základe ktorej si požičal od žalovanej sumu vo výške 500,-Eur (istina) a zmluvou sa zaviazal zaplatiť istinu spolu s poplatkom vo výške 484,- Eur a to v 12 mesačných splátkach vo výške 82,- Eur. Zmluvou o úvere sa zaviazal zaplatiť žalovanej celkom sumu vo výške 984,- Eur. Poukázal na to, že z výpisu „Splátky a pokuty“ zo dňa 24. mája 2015 (ďalej len „výpis“), ktorý mu poskytol zamestnanec žalovanej vyplýva, že k predmetnej zmluve zaplatil sumu vo výške 588,- Eur. Žalobca zaplatil žalovanej nasledujúce sumy: dňa 17. augusta 2011 sumu vo výške 492 Eur, dňa 27. novembra 2012 sumu vo výške 80,- Eur, dňa 25. júla 2012 sumu vo výške 40,- Eur a spolu zaplatil celkom sumu vo výške 612,- Eur. K predmetnej zmluve o úvere žalobca zaplatil žalovanej sumu vo výške 1.200,- Eur.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Poukázala na skutočnosť, že zmluvu o úvere so žalobcom nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nakoľko žalobca podpísal dodatok k zmluve o úvere 25. marca 2011, kde výslovne uviedol, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na nákup výpočtovej techniky za účelom výkonu povolania. Zároveň žalovaná uviedla, že žalobca bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami a spotrebiteľského úveru a pri podpise zmluvy o úvere prehlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať, preto má za to, že sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu, ale zmluvu podľa obchodného zákonníka. Ďalej uviedla, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia - Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere. Zároveň namietala prekážku res iudicata. Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhla, aby súd žalobu v celom rozsahu ako neopodstatnenú zamietol.

3. Súd po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol rozsudkom pod sp.zn. 11C/163/2016 zo dňa 27. mája 2016 tak, že žalovaná je povinná vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 700,- Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi na účet jeho právnej zástupkyne trovy právneho zastúpenia vo výške 180,09 Eur. Žalovaná je povinná zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 42,- Eur.

4. Žalovaná vo veci podala odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 21. novembra 2016 pod sp. zn. 6Co/238/2016 zrušil rozsudok okresného súdu, okrem výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a v zrušenom rozsahu vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. V zrušujúcom rozhodnutí vytkol súd prvého stupňa že nie je zrejmé, zo znenia ktorého zákona § 11 ods. 1, či účinného do 31.12. 2012 alebo aktuálne účinného. Ďalej uviedol že rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkové pochody musia byť v odôvodnení dostatočne vysvetlené nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta na dohady a domnienky. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 220 2 CSP) je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydávaniu obsahovo nezodôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku predovšetkým je preukázať správnosť rozsudku a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom, prípadne o mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné. Sud rozhodujúci o uplatnenom nároku sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené. Z jednotlivých „potvrdení o prevzatí finančných prostriedkov“ vyplýva, že dňa 17.08.2011 zástupkyňa žalovanej (POS P. U.) prevzala od žalobcu sumu 492,- Eur na úhradu zmluvy č. XXXXXXXXXX ako splátku. Dňa 27.11.2012 však zástupkyňa žalovanej (POS P. U.) prevzala od žalobcu sumu 120,- Eur (okresný súd uviedol sumu 80,- Eur) na úhradu zmluvy č. XXXXXXXXXX a XXXXXXXXXX ako splátku úveru 40,- Eur a poplatok za úpravu splátkového kalendára 80,- Eur a dňa 25.07.2012 sumu 80,- Eur (okresný súd uviedol sumu 40,- Eur) na úhradu zmluvy č. XXXXXXXXXX a XXXXXXXXXX bez uvedenia konkrétneho účelu. Spolu tak bola uhradená suma 692,- Eur na úver (dve zmluvy) a poplatky. Okresný súd na účely súdneho konania dospel k záveru o úhrade sumy 612,- Eur. Súd prvého stupňa neskúmal či žalobca mal uzavretú aj inú zmluvu, než úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa 25.03.2011, na ktorú tiež uhradil finančné prostriedky. Súd prvej inštancie iba bez akéhokoľvek skúmania si osvojil tvrdenia žalobcu a vychádzal z nich pri svojom rozhodnutí. Z dokladov je pritom zrejmá ohrada dvoch úverových zmlúv bez toho, aby čiastka na tú ktorú konkrétnu zmluvu „bola osobitne špecifikovaná. V tomto smere je preto odôvodnenie rozsudku zmätočné a nepreskúmateľné. Odvolací súd ďalej konštatoval, že prehľad práv, povinností a záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere“ vyplynulo, že žalobca žalovanej dňa 06.06.2011 uhradil sumu 164,- Eur, dňa 04.07.2011 uhradil sumu 82,- Eur, dňa 05.08.2011 uhradil sumu 82,- Eur, dňa 13.06.2012 uhradil sumu 80,- Eur, dňa 06.12.2012 uhradil sumu 80,- Eur, dňa 24.07.2013 uhradil sumu 100,- Eur, spolu 588,- Eur. Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že žalobca žalovanej uhradil sumu 688,- Eur, pričom jednotlivé platby špecifikovala. Na rozdiel od žalobcom predloženej špecifikácie tak žalovaná tvrdila, že žalobca uhradil o 100,- Eur viac (splátka 30.08.2013). Túto nezrovnalosť však okresný súd žiadnym spôsobom neskúmal a ani sa s ňou v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyporiadal. Rovnako bez povšimnutia zostal aj účel platby zo dňa 27.11.2012 vo výške 80,- Eur na poplatok za úpravu splátkového kalendára vyplývajúci z potvrdenia o prevzatí finančných prostriedkov zo dňa 27. 11. 2012, ako aj tvrdenia žalovanej o platbách zo dňa 13.06.2012 a 06.12.2012 ako poplatky za posun SK (vyplývajúce z prehľadu práv, povinností a záväzkov).

6. Okresný súd preto po doručení rozhodnutia krajského súdu stranám sporu vo veci konal, tak že vo nariadil opätovne pojednávanie, na ktorom právna zástupkyňa žalobcu predložila originál úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX a potvrdenia o prevzatí finančných prostriedkov zamestnancom spoločnosti Pohotovosť, a.s.- v počte 11 kusov, ktoré preukazujú, že žalobca celkovo uhradil žalovanej sumu 1.082,- Eur, nakoľko zmluva o úvere nespĺňa náležitosti podľa zákona platného v tom čase, a má za to, že predmetná úverová zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Uviedla, že na základe predložených listín

sa žalovaná obohatila na úkor žalobcu v sume 582,- Eur. Pôvodnú žalobu v časti 118,- Eur zobrala späť a žiadala konanie zastaviť.

7. Súd za účelom doručenia zápisnice žalovanej spoločne s fotokópiami predložených listín pojednávanie odročil. Zároveň vyzval žalovanú v zmysle rozhodnutia krajského súdu pod sp. zn. 6Co/238/2016 aby špecifikovala, na základe čoho došlo k zaúčtovaniu súm dvakrát 80,- Eur, ako poplatku za úpravu splátkového kalendára, a aby sa ešte raz vyjadrila k celkovej výške zaplatenej sumy.

8. Žalovaná k výzve uviedla, že žalobca požiadal dvakrát žalovanú o možnosť úpravy splátkového kalendára. Žalobca uzavrel so žalovanou dňa 6.6.2012 žiadosť o úpravu splátkového kalendára (spoplatnenú), v ktorej je uvedené, že dolu podpísaný dlžník týmto berie na vedomie, že úprava splátkového kalendára bude spoplatnená sumou vo výške 80,- Eur. Dňa 06.12.2012 uzavrel žalobca ďalšiu žiadosť o úpravu splátkového kalendára (spoplatnenú). Na základe uvedeného eviduje voči žalobcovi pohľadávku vo výške 80,- Eur + 80,- Eur, z titulu spoplatnenej žiadosti o úpravu splátkového kalendára.

9. Súd vo veci opätovne nariadil pojednávanie a po postupe v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu vykonal dokazovanie prečítaním listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj vyjadreniami žalobcu a žalovanej zistil nasledovný skutkový stav.

10. Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, uzavretej dňa 24.03. 2011 (ďalej len „Zmluva o úvere“) vyplýva, že žalovaná sa zaviazala poskytnúť žalobcovi úver v hotovosti, v sume 500,- Eur a žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom istinu spolu s poplatkom vo výške 484,- Eur a to v 12 mesačných splátkach vo výške 82,- Eur. Zmluvou o úvere sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanej celkom sumu vo výške 984,- Eur. Výpisu „Splátky a pokuty“ zo dňa 24.05.2015 (ďalej len „výpis“), je zrejmé, že žalobca k predmetnej zmluve platil splátky takto: dňa 06. 06. 2011 sumu vo 164,- Eur, dňa 04.07. 2011 sumu vo výške 82,- Eur, dňa 05.08. 2011 sumu vo výške 82,- Eur, dňa 13.06. 2012 sumu vo výške 80,- Eur, dňa 06.12. 2012 sumu vo výške 80,- Eur, dňa 24.07.2013 sumu vo výške 100,- Eur. Podľa uvedeného listinného dôkazu zaplatil žalobca celkom sumu vo výške 588,- Eur. Z dokladov „Potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov“ vyplýva, že žalobca zaplatil žalovanej nasledujúce sumy: dňa 17.08. 2011 sumu vo výške 492,- Eur, dňa 27. 11. 2012 sumu vo výške 80,- Eur, dňa 25.07.2012 sumu vo výške 40,- Eur a spolu zaplatil celkom sumu vo výške 612,- Eur. Z predložených potvrdení o prevzatí finančných prostriedkov v zmysle vytýkaných nedostatkov, súd na základe dokazovania konštatuje, že doklad zo dňa 25.07.2012 , ktorý znie na sumu 80,- Eur a sú na ňom dve zmluvy, z tejto celkovej sumy išlo na úhradu predmetnej zmluvy suma 40,- Eur a doklad zo dňa 27.11.2012, ktorým bola uhradená suma 120,- Eur, na predmetnú zmluvu bolo uhradených 80,- Eur, čo vyplýva aj z poznámky v hornom rohu predloženého dokladu. Súd sa ďalej oboznámil aj so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru.

11. Po oboznámení sa s obsahom zmluvy súd konštatuje, že táto má charakter zmluvy spotrebiteľskej a v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na čom nemení nič ani tvrdenie žalovanej o tom, že žalobcovi nemožno takéto postavenie priznať. Súd uvádza, že poskytovateľ úveru určoval obsah zmluvy bez možnosti akéhokoľvek ovplyvnenia zo strany navrhovateľa sám. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 582,- Eur je dôvodná tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, a preto jej v tomto rozsahu vyhovel.

12. Nárok žalobcu je v súlade s ustanovením § 451 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 29. júna 2011, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“).

Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka:

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa ustanovenia § 456 prvej vety Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

14. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Na daný právny vzťah súd aplikoval ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Režim Obchodného zákonníka znevýhodňuje postavenia žalovaného ako spotrebiteľa a v spotrebiteľských vzťahoch nie je možné ho aplikovať aj napriek dohode zmluvných strán. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ z 27. 6. 2000, *Océano Grupo Editorial a Salvat Editores*, C- 240/98 až C-244/98, Zb. s I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, *Mostaza Claro*, C- 168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia súdneho dvora vo veci C-76/10 *Pohotovost/Korčoková*). Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatvárala žalovaná ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalovanou bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobkyne ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno- záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu

spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ak ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal dodávateľ zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, že dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o ochrane spotrebiteľa. Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu a aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka.

15. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom do 31. 12. 2012, t.j. ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch:

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
  - l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
  - m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
  - n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
  - o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
  - p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
  - q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
  - r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
  - s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
  - t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
  - u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
  - v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
  - w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
  - x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
  - y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- (3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.
- (4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.
- (5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.
- (6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.
- (7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

(8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

17. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

18. Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25. 03. 2011 je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje všetky náležitosti vyžadované citovaným ustanovením. Žalovaná totiž do zmluvy uviedla celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky, pričom výšku jednotlivých zložiek mesačnej splátky si priemerný spotrebiteľ nemá možnosť vypočítať. Žalobca ako spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom z akých položiek, v akej výške pozostáva navýšenie úveru.

19. Súd považoval neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov za neprijateľnú podmienku, ako to má na mysli ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Navyše súd poukazuje na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2, okrem iných aj písm. k), a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, tak sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Vzhľadom na konkrétne chýbajúce údaje v Zmluve o úvere, o tom z akých položiek pozostáva navýšenie úveru, ako aj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a tiež vzhľadom na to, že žalobkyňa úver čerpala, súd zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami sporu považoval za platnú, avšak poskytnutý úver považoval podľa citovaného ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov.

21. Vychádzajúc z uvedeného, súd dospel k záveru, že žalovaná mala v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ustanovením § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nárok len na plnenie, ktoré poskytla žalobcovi, čo v danom prípade predstavuje 500,- Eur.

22. Žalobca v konaní preukázal, že žalovaná sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila, keď pri úvere, poskytnutom mu vo výške 500,- Eur, od neho v splátkach prijala sumu spolu vo výške 1.082,- Eur, a to v rozsahu sumy 582,- Eur z titulu úrokov a poplatkov poskytnutého úveru, napriek tomu, že poskytnutý úver sa v zmysle citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch považoval za bezúročný a bez poplatkov, dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodná, a preto jej v rozsahu 582,- Eur vyhovel.

23. K žalovanou namietanej prekážke res iudicata súd len poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súd Slovenskej republiky (R 46/2012) v ktorom bolo konštatované, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky ak sa táto sa nachádzala vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, v zmysle ktorého sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a/ pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s.; b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde. Taktó formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože neumožňuje spotrebiteľovi samotnému zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa, ktorý vopred vybral rozhodcu, ktorý by mal riešiť prípadné spory. Týmto je fakticky odopretá možnosť spotrebiteľa brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá návrh na ním zvolený rozhodcovský súd. Navyše rozhodcovská doložka nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, je súčasťou úverových zmluvných podmienok žalovanej, a teda vyplýva zo vzťahu fakticky nerovnovážneho. Spotrebiteľ nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami a mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam, a teda aj eventuálnemu rozhodcovskému konaniu. Rozhodca bol pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej

zmluvy. Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval aj vo veciach pod sp.zn. 1 Cdo 52/2010, 2 Cdo 269/2012, 3 Cdo 210/2011, 4 Cdo 52/2012, 5 Cdo 42/2012, 6 Cdo 135/2012 a 7 Cdo 162/2011). Rovnaký názor zastáva aj Ústavný súd Slovenskej republiky (viď napríklad sp.zn. I. ÚS 203/2011, II. ÚS 417/2011, IV. ÚS 456/2012).

24. Žalobca zobral žalobu čiastočne späť ohľadom uplatnenej sumy 118,- Eur. Súd konanie v tejto časti zastavil v súlade s § 144 a 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

25. Výrok o náhrade trov konania je v súlade s ustanovením § 255 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo; v spojení s ustanovením § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Náhrada trov konania bola žalobcovi priznaná podľa pomeru úspechu vo veci vo výške 77 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Výrok o povinnosti žalovanej uhradiť súdny poplatok za podaný návrh sa opiera o ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Žalobca bol v konaní oslobodená od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 2 písm. u) a preto je povinná uhradiť súdny poplatok neúspešná žalovaná. Výška súdneho poplatku bola určená na základe sadzovníka súdnych poplatkov, položka 1 písm. a) vo výške 34,50 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prípustné odvolanie výlučne z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. /§356 písm. b) CSP/

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť

nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 277 ods. 1 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

Podľa § 277 ods. 3 CSP návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov)